

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Quo modo Christus te[n]tatus, & quid inde mertierit? quo modod
Devs tentationes permittere possit, ex plenitudine suæ potestatis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

S. Dionys. de
Eccles. hierarch. cap. 7.

cumbere, nisi volentem; & eriges lapsum ad te clamantem. Palastra, stadium, agon, pugilatus est vita nostra; quam diu nobis viuendum, tam diu certandum est. Hinc S. Dionysius scribit, eos, qui baptizantur, oleo inungi, vt sciatur hoc signo, illos inungi quasi athletas Christi, atque adeò vocari ad sacra certamina pro fide & pietate, obeunda. Additque, etiam mortuis eisdem solere oleum infundi, quasi Athletis morte consumptis. *Atque tunc quidem, ait, olei unctio baptizandum auocabat ad sacra certamina: nunc autem (in morte) infusum oleum designat eum, qui defunctus est, eadem sacra exegisse certamina, sicq̄, fuisse consummatum.*

C A P V T L I V.

Institissima quoque esse iudicia Dei, quibus permittit homines plurimos non solum tentari & vinci, sed etiam ita vinci, vt numquam resurgant.

I.

ertia classis est eorum, qui tentatione prostrati aeternum pereunt. Christus quidem etiam tentatus est, sed exterius tantum, à diabolo tentationem proponente potuit tentari, non autem interius concupiscentiâ, aut motu inordinato phantasiæ, qui in Christo esse non potuit. Itaque *in eo, in quo passus est ipse & tentatus, potens est & eis, qui tentantur, auxiliari: quia tentatione sua meruit nobis opem & auxilium in omni tentatione.* Nos quoque, si tentationem vincamus, mereri multa possumus; & meruerunt Sancti, vt in eo, quod passi sunt, nobis idem patientibus auxilientur, apud Deum. Vnde SS. Virgines, quæ pro castitate vsque ad mortem certarunt, in tentatione carnis opitulantur: SS. Martyres, in tentatione fidei, & persecutione hæreticorum nobis robur impetrant inuocati: S. Iob & Eustachius, in infortunijs & aduersis patientiam: infamia & ignominia S. Ioseph Patriarcha, & S. Susanna, quia hi pro castitate infamiam subierunt. Atque in hoc genere & meritò nos tentati Christo possumus assimilari: nequaquam autem in illo, vt tantum tentemur à Satana exterius tentationem proponente, quia interius quoque concupiscentia nostra allicitur, & velut fomes concipit ignem, motusque phantasiæ
inor-

Hebr. 2. 18.

inordinati, multos ita prosternunt, vt, licet sæpe etiam resurgant, tandem tamen penitus succumbant; Deo permittente eos perire, pro quibus homo factus sanguinem fudit, & in crucem tolli voluit. De his maxima est quæstio, ad quam vniuersim responderi potest: *O altitudo diuitiarum sapientia & scientia DEI,* Rom. 11. 33
quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles via eius! Quis enim cognouit sensum Domini? Aut quis consiliarius eius fuit?
item illud: *Numquid dicit figmentum ei, qui se finxit: Quid me fecisti sic?* Rom. 9. 21
An non habet potestatem figulus luti, ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam? Posset ergo Deus absoluta sua potestate aliud vas proijcere, & allidere, aliud autem sine vlla causa honorare, cum sit Dominus omnium. Sed tanta est eius bonitas, tam immensa æquitas, vt sine causa neminem proijciat. Neque enim si nos causam non videmus, in hac vita, causam ille non habet quorundam damnandorum. Ignorantium ergo querela est, tentare quosdam ita vt prostrati numquam ad se, & Deum redeant; immo diuinum honorem calumniantium, quasi crudelis sit, qui tantam dæmoni malo in homines permittat potestatem. Deus descripturus in Behemoth Stygium hostem nostrum, præmisit, ad Iob de turbine, ista: *Numquid irritum facies iudicium meum, & condemnabis me, vt tu Iob. 40. 3*
justificeris? Cumque potentiam, truculentam eius faciem, vastitatemque & terrorem illius bestia depinxisset, addidit: *Non Iob. 41. 8*
quasi crudelis suscitabo eum. Non enim est crudelitas, crudelem in crudeles suscitare. Enimvero, vt figulus ollam, quam fecit, frangere potest, etiam sine causa, quia dominus eius est, ita Deus, vitam animamque, quam homini dedit, si plenitudinem dominij illius spectamus, iterum auferre potest. Vnde ibidem subiecit: *Quis enim resistere potest vultui meo? Quis autè dedit mihi, vt red-*
dam ei? omnia quæ sub calo sunt, mea sunt. Quis, inquit, resistere potest vultui meo? neque mortales in terris, neque in cælo immortales, neque damnati illi in Orco spiritus impedire possunt, quæ ille statuit facere. *Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo.* Isa. 40. 17
Itaque, si quando tentari hominem sinit, non ideo sinit, quasi impedire tentationem nequeat, cum nullus resistere possit vultui eius; sed idcirco sinit, vt virtutem suam conspicuam reddat, faciat.

592 Cap. LIV. Cur quidam tentati vincantur, & non resurgant?
faciatque cum tentatione proventum. Quamvis ergo, tamquam
Dominus, seruis non obligetur operum suorum reddere ratio-
nem, ea tamen est bonitate, ut reddat, & , quod in Iobo lauda-
tur, cum seruis suis iudicium inire non vereatur.

Iob. 31. 13.

II.

Psal. 110. 7.

Causam indicat, cum ait: *Numquid irritum facies iudicium meum?* hoc est, numquid me de iniustitia accusabis? quasi crudeli animo & affectu quodam odij, cacodæmones in te, aut vlam aliam tentationem excitem? Omnia opera mea *veritas, & iudicium*. Atque ut in his ipsis à me permissis tentationibus, iustum me esse intelligas, numquid æquum tibi videtur, si seruorum tuorum probes fidelitatem? Æquum tibi est, ponere ante eos pecuniam, ut videas, num furentur; & mihi iniquum esse censebis, si ego hominum, qui omnes mei esse debent serui, probem fidelitatem? si ante eos creaturam, tamquam ruscipulam instruam, ut experiar, num furentur, mœchentur, latrocinentur? Enimuerò æquissimum hoc est, & non solum iustitiae, sed etiam misericordiae meae conuenientissimum. Inde enim ansam capio, ut quos fideles intuenio, pluribus donis ac talentis ditem, & tandem in gaudium Domini sui intrare jubeam: qui verò perfidi, qui nequam, qui honoris mei fures ac proditores existunt, occasionem mihi offerunt, ut me iustum etiam esse ostendam, eosque pro meritis plectam. Qua in re nulla mihi, sed illis omnis culpa est tribuenda. *Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit ei, dabitur illi.* Magnum bonum libertas voluntatis, hoc bonum homini non negari: enimuerò ad eum liberum feci, & ad eum ei auxilio meo adsum: ut ipsa inferorum portæ eius libero arbitrio à gratia roborato, vim inferre non possint. Cui ergò culpa est ascribenda, mihi ne, qui potestatem ei dedi non peccandi, an illi, qui mea gratia reiecta, sua libera voluntate peccatum elegit? & maluit puniri, quam coronari? Quid si quis ergo, cum Ægeo, se præcipitem jactat scopulorum è vertice? quid si se cum Iuda ex arbore suspendat? quid si cum eodem desperet? quis cogit? nonne liberè id facit? nonne sponte sua & tentatori & tentationi succumbit? nonne sua voluntate mortem eligit; cum ea ipsa voluntate diuinitus adiutà,

Eccli. 15. 18.

Matth. 27. 4.

1. Cor. 10. 13.

eligere vitam possit? *Fidelis Deus est, ait Apostolus, qui non patietur*